

Natuur.oriolus

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | MAART 2021 | JG 87 | NR 1
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN

natuurpunt
Studie

Wespen en Wespandief

1

Broedgevallen
Rode en Zwarte Wouw

18

Tweede Europese
broedvogelatlas

25

Schaarse vogels najaar 2020

› Simon Feys

› Siberische Tjiftjaf *Phylloscopus collybita tristis*. 06/11/2020. Heist (W) (Foto: Hans Matheve).

De grootste groep **Krooneenden** *Netta rufina* bestond uit 11 vogels en werd op 1/10 waargenomen op de Kraenepoel bij Aalter. In het Dal van de Grensmaas bij Lanaken werden op 18/10 5 **Witoogenden** *Aythya nyroca* gezien, dit was de grootste groep van deze periode. **Ijseenden** *Clangula hyemalis* waren op 17/1 aanwezig in het Zwin bij Knokke, en op 30/11 bij De Panne. Op 1/09 werd een gekwetste **Kwartelkoning** *Crex crex* gevonden in Haaltert op 17/11 werden de verse resten van deze soort gevonden als prooi van een Slechtvalk in Poperinge. Op 22/09 werden de laatste **Porseleinhoenen** *Porzana porzana* waargenomen bij Mechelen en Antwerpen-Noord. De grootste aantallen **Kraanvogels** *Grus grus* vlogen tussen 5 en 9/11 over. **Roodhalsfuten** *Podiceps grise-gena* werden van een 10-tal locaties gemeld. **Kuifduikers** *P. auritus* zaten op 27/09 bij Ertvelde, op 4/10 bij Duffel (drie exemplaren), op 10/10 bij Oostende, op 27/10 bij De Haan, en van 21 t.e.m. 23/11 bij Walem. Er werden **Grielen** *Burhinus oediacnemus* opgemerkt op 20/09 in de Bazelse Polder, op 8/11 bij Eeklo (enkel gehoord), en op 9/11 in het Vinne bij Zoutleeuw. De laatste **Morinelplevier** *Charadrius morinellus* werd op 31/10 gezien in de Moeren bij Veurne. De eerste **Rosse Franjepoot** *Phalaropus fulicarius* vloog op 26/09 langs De Panne. Op 25, 26 en 29/09 vlogen verschillende **Vorkstaartmeeuwen** *Xema sabini* langs de kust, in oktober volgden nog 3 waarnemingen. Een **Kleine Burgemeester** *Larus glaucooides* vloog op 27/09 langs Bredene. Er werden nog 10 **Reuzensterns** *Hydroprogne caspia* gezien, de laatste vloog op 15/09 over het Zwin

bij Knokke. Een juveniele **Witvleugelstern** *Chlidonias leucopterus* pleisterde op 1/09 op het Donkmeer bij Berlare. Opmerkelijk was de waarneming van een overvliegende **Middelste Jager** *Stercorarius pomarinus* bij Kalmthout op 27/09. Aan de kust waren er verschillende waarnemingen van langsvliegende **Kleinste Jagers** *S. longicaudus*, in het binnenland werd er op 26/09 een waargenomen bij Lommel. **Kleine Alken** *Alle alle* vlogen op 26/09 langs Middelkerke, en op 6/10 langs Oostende. De eerste **Parelduiker** *Gavia arctica* van het najaar vloog op 26/09 langs Oostende en De Haan. De eerste **Ijsduiker** *G. immer* vloog dan weer op 7/11 langs De Panne. In het binnenland was een vogel aanwezig bij Koningssteen van 2 t.e.m. 4/11. Op 25/09 vloog het eerste **Vaal Stormvogeltje** *Oceanodroma leucorhoa* langs De Haan. Het hoogste aantal **Grauwe Pijlstormvogels** *Ardenna grisea* werd op 26/09 geteld bij De Panne, daar vlogen die dag 10 exemplaren langs. Een **Vale Pijlstormvogel** *Puffinus mauretanicus* vloog op 26/09 langs Knokke, Zeebrugge en De Haan. Een late **Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra* werd op 31/10 gezien bij Middelkerke. Er waren slechts drie waarnemingen van **Kuifaalscholver** *Phalacrocorax aristotelis*: op 29/09 bij Oostende, op 11/10 bij De Panne, en op 21/11 bij Koksijde. Op 25/10 werd een **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* waargenomen bij Kieldrecht. De laatste **Woudaap** *Ixobrychus minutus* van het jaar zat op 27/11 in de Wijvenheide bij Zonhoven. **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* werden nog gezien op 18/10 bij Moerbrugge, en op 8/11 bij Hoeke. Op 11/10 kwamen niet minder dan 53 **Koereigers** *Bubulcus*

▶ Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus*, juveniel. 01/09/2020. Donkmeer Berlare (O) (Foto: Joris Everaert).

ibis slapen bij De Blankaart in de IJzervallei. De laatste **Purperreiger** *Ardea purpurea* van het jaar vloog op 24/10 over de Voorhaven van Zeebrugge. **Grijze Wouwen** *Elanus caeruleus* blijven regelmatig opduiken, in het najaar waren er waarnemingen van 12 t.e.m. 19/09 bij Doel (en daar opnieuw op 11/11), op 2/10 bij Smetlede, op 10/10 bij Gentbrugge, op 25/10 bij Lichtaart, op 26/10 bij Grimbergen, op 26 en 27/10 bij Neerijse, op 31/10 bij Boechout, en van 7 t.e.m. 9/11 bij Zuienkerke. Er werden maar liefst 5 **Slangenarenden** *Circaetus gallicus* gezien in het najaar, de laatste vloog nog op 7/11 over het Groot Schietveld bij Brecht. T.e.m. 20/10 werden nog 9 **Steppekiekendieven** *Circus macrourus* waargenomen. Op 10/10 vlogen de laatste **Grauwe Kiekendieven** *C. pygargus* over Averbode, Leefdaal en Uitkerke. Op 22/10 werden nog twee **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* gezien in Voeren. **Hoppen** *Upupa epops* werden waargenomen op 1/09 bij Stalhille, en op 29/10 en 3/11 bij Sint-Katelijne-Waver. De laatste **Draaihals** *Jynx torquilla* werd op 29/10 gezien bij Heist. Er werden nog 6 **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* gezien, de laatste vloog op 15/10 over Averbode. De eerste **Klapekster** *Lanius excubitor* van het najaar verscheen op 28/09 op de Kalmthoutse Heide. De grootste groep **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* bestond uit 7 vogels en vloog op 30/09 over Tienen. De vroegste **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus* ooit in het najaar werd al op 1/09 waargenomen in Heist. Dit was de start van een heel goed jaar voor deze soort, met waarnemingen van tientallen exemplaren eind september/begin oktober. Met een 10-tal exemplaren was het een goed najaar voor **Pallas' Boszanger** *P. proregulus*. Ook voor **Bruine Boszanger** *P. fuscatus* was het een heel goed jaar, met een 15-tal verschillende vogels in totaal. De eerste zat op

14/10 in Zeebrugge, in Bredene overwinterde een exemplaar in een klein parkje. De eerste **Siberische Tjiftjaf** *P. collybita tristis* van het najaar werd op 29/09 gezien bij Heist, waarna er zich een invasieachtige golf ontwikkelde. Op 1/09 werd de laatste **Grote Karekiet** *Acrocephalus arundinaceus* van het jaar geringd bij Lommel. Er werden nog drie **Waterrietzangers** *A. paludicola* geringd, de laatste twee exemplaren hingen op 16/09 in de netten. Van **Snor** *Locustella luscinioides* waren er nog 6 meldingen, de laatste zat op 24/09 in Zeebrugge. **Graszangers** *Cisticola juncidis* werden waargenomen in 9 gebieden, de meeste waarnemingen werden verricht aan de kust. Op 24/10 verscheen de laatste **Sperwergasmus** *Sylvia nisoria* van het najaar in het Zwin bij Knokke. Vanaf 20/11 pleisterde er een **Gele Kwikstaart** *Motacilla flava* in het Zwin bij Knokke, deze opmerkelijke wintergast bleef daar zeker t.e.m. 3/01 aanwezig. Het is het eerste bevestigde geval van deze soort in de winter in België. Er werden ruim 20 **Grote Piepers** *Anthus richardi* waargenomen, twee vogels overwinterden vanaf november in het Zwin bij Knokke. De laatste **Duinpieper** *A. campestris* van het jaar vloog op 22/10 over Tienen. Er werden een 30-tal **Roodkeelpiepers** *A. cervinus* gemeld, de laatste vloog op 29/10 over Laakdal. Vanaf 11/11 overwinterde er een groepje **Fraters** *Linaria flavirostris* in het Zwin bij Knokke. Op 26/09 dook de eerste **Sneeuwgorz** *Plectrophenax nivalis* op, eveneens in het Zwin. Er waren 37 meldingen van **Ortolaan** *Emberiza hortulana*, de laatste vloog op 5/10 over Boekhoute. Tussen 27/09 en 7/11 werden er in totaal 14 **Dwerggorzen** *Emberiza pusilla* waargenomen.

Simon Feys, Simon.feys@natuurpunt.be